

JAK ZMĚNIT BAREVNÉ SPEKTRUM

Ve světle jsou všechny je název krátkého filmu Lenky Žampachové. Vzhledem k tomu, že výsledná prezentace bude mít formu projekce šestnáctimilimetrového filmu a já mám nyní k dispozici pouze na video natočenou projekci s provizorními titulky jako náhled v počítači, bude se můj text zabývat především obrazovou skladbou, konceptuálním přístupem ale nikoliv performativním aspektem celé práce.

Lenka zpracovává nalezený filmový materiál a přetváří jej podle vlastního scénáře a estetického klíče. Metoda, která je v oblasti tzv. avantgardního filmu celkem běžná, se v jejím pojetí podřizuje intuitivně konceptuálnímu přístupu. Východiskem je zde světlo. Filmový obraz vzniká a stavá se viditelným pomocí světla - nejdříve expozice filmu a pak výsledná projekce. Začátek filmu, tedy fotografické zachycení obrazu, je ve skutečnosti kresba světlem. Na konci celého procesu je promítnutí obrazu, opět za pomoci světla. Kresba světlem se u filmu *Ve světle jsou všechny* přesouvá až na samotný konec procesu, nebo lépe řečeno se na jeho konci znovu manifestuje. Kolik světlých momentů v našem životě se vyjevilo až na jeho konci?

Jako kdyby nás Lenka chtěla utvrdit v tom, že i když film sama nenasnímala, je to ona, kdo kreslí světlem. S pomocí archaického filmového materiálu nám tak možná i demonstuje současné trendy, které se objevují v teorii pohyblivého obrazu. Pro mnohé z nás se tento posun ve vnímání filmu stavá obecně viditelnějším až díky nástupu digitálních technologií, ale už filmový záznam není to, co ve skutečnosti vidíme, ale je to pouze interpretace viděného za pomoci světla, světelná kresba. Fotografie a film se tak více než po sto letech opět mohou řadit mezi žánry výtvarného umění a navazují na dlouhou tradici malířství. Ruský teoretik médií Lev Manovich dokonce mluví o přechodu z dřívějšího označení kino-oko na přiléhavější kino-štětec.

Obrazy jsou řazeny do rytmických struktur, jednotlivé sekvence odděluje černá plocha. Motivy se vracejí a postupně se rozvíjejí. Forma možná odkazuje na klasiky avantgardního filmu, ale něčím připomene i současné filmy. Kupříkladu práce rakouského filmaře Martina Arnolda, který manipuluje s archivním materiálem (většinou filmy klasického hollywoodského období), kdy postupným překopírováním rozvíjí krátkou obrazovou sekvenci a nechává tak prostor pro vyznění nepatrných gest, která jsou v toku filmu normálně téměř nepostřehnutelná. Na rozdíl od něj však Lenka do důsledku nerozvíjí repetitivnost krátkých obrazových sekvencí, ale spíše hledá skryté souvislosti mezi obrazy, které k ní sami přicházejí. Podobnost lze nalézt i v postupném vymazávání postav z filmu. Lenka se vyhýbá uzavřenému konceptu a volí metodu intuitivního odstraňování. Jednotlivé obličejce, celé postavy i předměty mizí a zase se objevují. Světelná tužka zde evidentně jedná podle skrytého řádu. Celková atmosféra filmu je kompaktně nejasná, tajemná a svým nedůsledně uplatňovaným konceptem diváká neustále vybízí k pozornosti a udržuje jej ve stavu světelné citlivosti.

Navrhuji hodnocení A.

